

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2020 r.

Sąd Rejonowy w Wągrowcu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Szymczewska

Protokolant: sekr. sąd. Włodzimierz Żmuda

po rozpoznaniu w dniu 20 sierpnia 2020 r. w Wągrowcu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego A. M. (1) reprezentowanego przez matkę P. M.

przeciwko K. M. (1)

o podwyższenie alimentów

1. **Zasądza od pozwanego K. M. (1) na rzecz małoletniego A. M. (1) podwyższoną rentę alimentacyjną w kwocie 800 zł** (osiemset złotych) miesięcznie, począwszy od dnia 05.03.2020 r., płatną z góry do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda P. M.,

i to w miejsce renty alimentacyjnej ustalonej w wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia 20.11.2012 r. w sprawie o sygn. XIV C 877/12;

2. Oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3. Wyrokowi w pkt 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;

4. Nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi.

sędzia Katarzyna Szymczewska

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 04.03.2020 r. przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda P. M., wniosła o podwyższenie renty alimentacyjnej, zasądzonej od pozwanego K. M. (1) na rzecz powoda wyrokiem Sądu Okręgowego w (...) wydanym dnia 20.11.2012 r. w sprawie sygn. akt XIV C 877/12, z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 1.200 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu matka małoletniego wskazała, że obecne alimenty uregulowane zostały wyrokiem z dnia 20.11.2012 r., a małoletni powód miał wtedy 7 lat. Obecnie jego rosnące potrzeby przekraczają możliwości finansowe matki i nie jest ona w stanie zapewnić mu optymalnych warunków do prawidłowego rozwoju. Do chwili obecnej pozwany nie podniósł dobrowolnie kwoty alimentów jaką łoży na syna.

W odpowiedzi na pozew złożonej dnia 03.04.2020 r. (data stempla pocztowego), pozwany K. M. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych podnosząc, że żądanie pozwu nie zostało wykazane ani co do zasady ani co do wysokości, matka małoletniego ograniczyła się bowiem tylko do stwierdzenia, że potrzeby dziecka przekraczają jej możliwości finansowe. Tymczasem małoletni jest zdrowym dzieckiem i jego potrzeby w żadnym stopniu nie są ponadprzeciętne, nadto w dodatkowych wydatkach jak zakup komputera pozwany zawsze uczestniczy z matką chłopca, która jest osobą młodą, zdrową i posiadającą szeroki zakres

umiejętności zawodowych, a która nie tylko pracuje zarobkowo, ale też pobiera świadczenia społeczne na syna. Pozwany podniósł, że angażuje się także w wychowanie syna, który pozostaje pod jego opieką przez około 15 dni w miesiącu. Ojciec małoletniego podniósł też, że alimenty w kwocie dochodzonej pozwem są powyżej jego możliwości zarobkowych, z tytułu pracy w firmie (...) osiąga on bowiem wynagrodzenie w wysokości średnio 3.800 zł netto miesięcznie, na jego utrzymaniu pozostaje zaś żona, która zatrudniona jest za wynagrodzeniem równym minimalnej płacy krajowej, ich wspólny syn oraz syn żony z poprzedniego związku, zaś miesięczne koszty utrzymania ich rodziny wynoszą 6.200 zł, w tym 1.470 zł tytułem zobowiązań kredytowych, również tych z okresu małżeństwa z matką powoda.

Pismem procesowym z dnia 05.06.2020 r. przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda, reprezentowana przez pełnomocnika, podtrzymała żądanie pozwu, a nadto wniosła o udzielenie zabezpieczenia na czas postępowania poprzez zobowiązanie pozwanego dołożenia na rzecz małoletniego powoda tymczasowej renty alimentacyjnej w kwocie 1.200 zł miesięcznie. Zaprzeczyła okolicznościom podanym przez pozwanego wskazując m.in., że w sytuacji małoletniego nastąpiły istotne zmiany, od września 2020 r. rozpocznie on bowiem naukę w szkole średniej, zaś obecnie na jego utrzymanie niezbędna jest każdego miesiąca kwota 3.067 zł. Nadto wskazano, że matka małoletniego ze względu na charakter swojej pracy nie jest w stanie podjąć dodatkowych zajęć zarobkowych, zaś dochodzone alimenty stanowią zaledwie 40% całkowitych kosztów utrzymania syna.

Po zapoznaniu się ze stanowiskami stron na posiedzeniu przygotowawczym przeprowadzonym w dniu 09.06.2020 r. Sąd postanowił o udzieleniu zabezpieczenia roszczenia na czas trwania procesu poprzez zobowiązanie pozwanego K. M. (1) do uiszczania na rzecz małoletniego powoda A. M. (1) tymczasowej podwyższonej renty alimentacyjnej w kwocie 700,00 zł miesięcznie, począwszy od dnia 01.06.2020 r.

W toku dalszego postępowania stron postępowania składały kolejne pisma procesowe w których powoływane były okoliczności na poparcie prezentowanego przez nie stanowiska oraz które zawierały polemikę ze stanowiskiem strony przeciwnej, a także przedkładały dokumenty mające stanowić dowód zgodnie z planem rozprawy.

W toku rozprawy z dnia 20.08.2020 r. pozwany oświadczył, że jest skłonny zgodzić się na podwyższenie dotychczasowych alimentów do kwoty 700 zł miesięcznie, natomiast oczekiwania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda co do minimalnych alimentów były wyższe. W efekcie strony nie zawarły ugody.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni A. M. (1) ur. (...) jest dzieckiem P. M. oraz K. M. (1). Wyrokiem z dnia 20.11.2012 r. wydanym w sprawie o sygn. akt XIV C 877/12 Sąd Okręgowy w (...) rozwiązał małżeństwo rodziców małoletniego, powierzając wykonywanie władzy rodzicielskiej nad nim matce, pozostawiając K. M. (1) prawo do współdecydowania o ważniejszych sprawach syna. Obowiązkiem utrzymania dziecka Sąd obciążył obojga rodziców i w związku z tym zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego A. M. (1) rentę alimentacyjną w kwocie 500 zł miesięcznie.

okoliczności bezsporne, nadto dowód: dokumenty z akt sprawy SO w (...) sygn. XIV C 877/12

W tamtym okresie pozwany zamieszkiwał u swoich rodziców i tytułem udziału w kosztach utrzymania i żywienia przekazywał im kwotę 500 zł miesięcznie. Ojciec małoletniego zatrudniony był wtedy na podstawie umowy o pracę na pełen etat w firmie (...) i z tego tytułu uzyskiwał wynagrodzenie w wysokości około 2.000 zł netto miesięcznie. Poza wydatkami na własne utrzymanie pozwany uiszczał także ratę w wysokości około 500 zł miesięcznie tytułem spłaty zobowiązań kredytowych zaciągniętych w okresie małżeństwa. Natomiast małoletni powód miał wtedy 7 lat i zamieszkiwał wraz z matką w domu jej rodziców, zaś P. M. pracowała jako kasjer-sprzedawca za wynagrodzeniem około 1.000 zł miesięcznie.

dowód: dokumenty z akt sprawy SO w (...) sygn. XIV C 877/12

Obecnie małoletni powód ma lat 15 i zamieszkuje ze swoją matką w lokalu mieszkalnym o pow. 28 m² usytuowanym w wolnostojącym budynku na utrzymanie którego potrzebna jest każdego miesiąca kwota średnio około 640 zł miesięcznie, w tym opłaty za prąd, wodę i ścieki, wywóz odpadów komunalnych, a nadto podatek od nieruchomości oraz opał na ogrzewanie lokalu mieszkalnego w okresie grzewczym i podgrzanie wody w okresie letnim. Udział małoletniego w tych wydatkach wynosi 320 zł miesięcznie. We wrześniu 2020 r. A. M. (1) rozpocznie naukę w szkole ponadpodstawowej w zawodzie operator obrabiarek skrawających. Przybory szkolne i art. papiernicze matka małoletniego zakupuje za środki uzyskane z programu „Dobry Start”. Natomiast na pokrycie pozostałych wydatków szkolnych, w tym opłat za radę rodziców, ubezpieczenie, zakup podręczników i biletu miesięcznego dla małoletniego wystarczająca jest kwota 100 zł miesięcznie. Co do zasady A. M. (1) jest dzieckiem zdrowym i nie ma szczególnych wymagań w zakresie żywienia czy higieny, zaś na jego wyżywienie i zakup środków higieny i czystości oraz kosmetyków niezbędna jest kwota 500 zł miesięcznie. Usprawiedliwione koszty zakupu dla powoda odzieży i obuwia oraz wydatki na ochronę jego zdrowia powoda, w tym opłacenie wizyt u stomatologa oscylują w granicach kwoty 500 zł miesięcznie. Natomiast zaspokojenie potrzeb małoletniego związanych z rozrywką, realizowaniem hobby, wyjazdami wakacyjnymi i korzystaniem z telefonu komórkowego to wydatek rzędu 200 zł miesięcznie. Dodatkowo pozwany opłaca dla małoletniego karnet na siłownię za kwotę około 100 zł miesięcznie.

dowód: zestawienie kosztów utrzymania /k. 127/, rachunki, faktury, paragony, potwierdzenia uiszczenia opłat, zawiadomienia o wysokości należności /k. 128-137, 141-143/, zeznania P. M. /k. 205-206, koperta – 210/

P. M. z zawodu jest technikiem hotelarzem, natomiast zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę na pełen etat jako operator maszyn przetwórczych w (...), zaś jej średnie miesięczne wynagrodzenie wynosi około 3.600 zł netto miesięcznie. Dodatkowo matka małoletniego powoda osiąga dochód w wysokości 700 zł miesięcznie, z tytułu najmu lokalu mieszkalnego położonego w (...) oraz pobiera świadczenie wychowawcze 500+ na rzecz małoletniego syna.

dowód: umowa o pracę i zaświadczenie o zarobkach/k. 6, 147/, zeznania podatkowe /k. 30-43/, umowa najmu lokalu /k. 144-146/, zeznania P. M. /k. 205-206, koperta – 210/

Obecnie ojciec małoletniego powoda pozostaje w związku małżeńskim z M. M. i ze związku tego posiada małoletniego syna K. M. (2) ur. (...) Pozwany i jego rodzina, w tym syn żony pozwanego z poprzedniego związku, zamieszkuje w mieszkaniu własnościowym o pow. około 55m², na zakup którego małżonkowie zaciągnęli kredyt hipoteczny. Miesięczny koszt utrzymania tego lokalu wynosi 1.280 zł, w tym rata kredytu – około 730 zł. Na zaspokojenie pozostałych potrzeb pozwanego i jego rodziny niezbędne są każdego miesiąca kwoty w wysokości 1.400 zł – wyżywienie, 400 zł – zakup odzieży i obuwia, 100 zł – leki i leczenie, 200 zł – środki higieny i czystości, 120 zł – TV i Internet, 150 zł – telefony oraz 250 zł – pampersy i mleko dla małoletniego K.. Nadto żona pozwanego ponosi koszty z tytułu dojazdu do pracy oraz użytkowania samochodu w łącznej wysokości około 500 zł miesięcznie, natomiast pozwany opłaca karnet na siłownię dla siebie i małoletniego A. w łącznej kwocie około 200 zł miesięcznie oraz spłaca zobowiązanie kredytowe zaciągnięte przez jego rodziców, a przeznaczone m.in. na spłatę pożyczek jakie K. M. (1) i P. M. zaciągnęli w trakcie swego małżeństwa na działalność gastronomiczną.

dowód: dokumentacja dot. zobowiązań bankowych /k. 65-90/, zawiadomienie o wymiarze zaliczki /k. 91/, decyzja o wymiarze podatku /k. 92/, rachunki, faktury, potwierdzenia przelewów /k. 93-101/, dokumentacja dot. ubezpieczenia /k. 102-104/, odpis skróconego aktu urodzenia /k. 109/, odpis skróconego akty małżeństwa /k. 110/, zeznania K. M. (1) /k. 206-207, koperta – 210/

K. M. (1) z zawodu jest ślusarzem-spawaczem, jednak zatrudniony jest jako ochroniarz na podstawie umowy o pracę na pełen etat w firmie(...) oraz na podstawie umowy zlecenia w firmie (...) Pozwany pracuje w systemie zmianowym i w związku z tym każdego miesiąca dojeżdża do pracy do P. średnio przez 15 dni. Ojciec małoletniego powoda osiąga także dochód z tytułu umów najmu pojazdu zawartych z grupą spółek (...) przedmiotem których jest prawo do użytkowania samochodu pozwanego do przejechania łącznie około 2.500 km miesięcznie. Nadto okazjonalnie K. M. (1) świadczy też pracę na podstawie umowy zlecenia z firmą (...) sp. z o.o. sp.k. Łącznie miesięczne przychody pozwanego ze wszystkich

źródeł utrzymania wynoszą 6.000 zł - 7.000 zł netto. Od kwoty tej odliczyć należy wydatki na eksploatację samochodu tj. 1.000 zł – gaz LPG, 500 zł – naprawy, w tym wymiana opon, 200 zł – podatek oraz koszty opłaty ubezpieczenia OC i przeglądów, łącznie około 2.000 zł miesięcznie.

dowód: zaświadczenia o zarobkach/k. 106-108/, umowy o pracę, umowy zlecenia i najmu oraz aneksy /k. 105, 158-161/, wydruk z rachunku bankowego /k. 162-164/, zeznania K. M. (1) /k. 206-207, koperta – 210/

Pozwany regularnie utrzymuje kontakty z małoletnim powodem, przy czym zwyczajowo A. M. (1) jedzie na weekend lub wakacje do babci A. M. (2), a K. M. (1) odwiedza syna w mieszkaniu swoich rodziców lub zabiera go ze sobą np. do kina czy na basen lub do swojego mieszkania, a następnie odwozi małoletniego na noc do babci.

dowód: zeznania A. M. (2) /k. 205, koperta – 210/, P. M. /k. 205-206, koperta – 210/, K. M. (1) /k. 206-207, koperta – 210/

Przebywając u dziadków i realizując kontakty z ojcem, małoletni powód otrzymuje drobne kwoty pieniędzy zarówno od rodziców pozwanego, jego siostry jak i od samego pozwanego czy to w ramach kieszonkowego czy też z okazji świąt lub innych okazji. Również matka małoletniego, w zależności od jego potrzeb i swoich możliwości finansowych, przekazuje synowi różne kwoty na zakupy.

dowód: zeznania A. M. (2) /k. 205, koperta – 210/, P. M. /k. 205-206, koperta – 210/, K. M. (1) /k. 206-207, koperta – 210/

Powyższe okoliczności Sąd ustalił w oparciu o wymienione dowody z dokumentów oraz zeznania stron.

Na wstępie, przed omówieniem oceny zeznań stron należy zauważyć, że choć zasadniczo zgodnie z art. 299 k.p.c. dowód z przesłuchania stron winien mieć charakter jedynie pomocniczy, to specyfika spraw alimentacyjnych czyni dowody z dokumentów oraz zeznań stron zdecydowanie pierwszoplanowymi. Zwykle głównie same strony, a nie osoby postronne są zorientowane w skali życiowych potrzeb i wydatków ponoszonych na ich pokrycie. Również przy ocenie zeznań stron większe znaczenie niż w sprawach innego typu ma ich weryfikacja przez pryzmat doświadczenia życiowego. To oznacza, że Sąd analizuje zeznania stron w aspekcie przeciętnej wysokości podstawowych kosztów utrzymania osób dorosłych i dzieci w różnym wieku, znanej Sądowi w oparciu o własne doświadczenie życiowe, z doświadczenia związanego z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych oraz z uwagi na posiadanie powszechnie dostępnej wiedzy o cenach popularnych produktów i usług.

Zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda P. M. Sąd ocenił jako wiarygodne, były one bowiem jasne i logiczne, a nadto korelowały z pozostałym materiałem dowodowym, zebrany w toku postępowania. Matka małoletniego w sposób wyczerpujący i klarowny przedstawiła zakres potrzeb dziecka oraz strukturę wydatków jakie ponoszone są w ich wspólnym gospodarstwie domowym, w szczególności na zakup opału i opłacenie rachunków za media. Nadto P. M. sprecyzowała zarówno co do wysokości i częstotliwości wydatki jakie ponosi na zakup odzieży i obuwi dla małoletniego, jego leczenie stomatologiczne oraz wydatki związane z uczęszczaniem do szkoły i na siłownię. Wreszcie przedstawicielka ustawowa małoletniego przyznała, że zarówno ona jak i dziadkowskie małoletniego, jego ciotka oraz pozwany przekazują chłopcu drobne kwoty pieniędzy tytułem kieszonkowego oraz, że okazjonalnie K. M. (1) dokłada się do większych prezentów dla syna np. ostatnio do zakupu laptopa. Wątpliwości Sądu nie wzbudziły także twierdzenia matki małoletniego co do wysokości osiąganego przez nią dochodu i jego źródeł.

Oceniając zeznania K. M. (1), Sąd brał je pod uwagę wyłącznie w takim zakresie w jakim dotyczyły one aktualnych sytuacji i zdarzeń w życiu pozwanego, a które potencjalnie mogą mieć wpływ na sposób ukształtowania jego obowiązku alimentacyjnego względem małoletniego A. M. (1). Co do zasady zeznania pozwanego w tym zakresie nie wzbudziły wątpliwości Sądu. Niemniej ustalając wysokość dochodów jakie pozwany osiąga każdego miesiąca Sąd opierał się na dokumentach w postaci umów zawartych pomiędzy K. M. (1) i spółkami z grupy (...) oraz wyciągami z rachunku bankowego. Natomiast ustalając wysokość kosztów jakie ponosi on w związku z eksploatacją samochodu celem wywiązania się z umowy najmu tego pojazdu spółkom grupy (...) Sąd miał na uwadze, że obecnie K. M. (1) użytkuje

samochód marki O. (...) o pojemności 1,2 i spalaniu 11 litrów gazu LPG na 100 km, a nadto jak wskazał, że okresowo musi dokonywać wymiany płynów i ogumienia oraz drobnych napraw.

Co do zasady również zeznania świadka A. M. (2) nie wzbudziły wątpliwości Sądu, w zakresie w jakim pozostawały one istotne dla sprawy były bowiem jasne i logiczne, a nadto ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania. Podkreślenia niemniej wymaga, że świadek posiadała bardzo powierzchowną wiedzę na temat sytuacji materialnej swego syna oraz nie była zbyt dobrze zorientowana w sprawie zaciągniętej pożyczki hipotecznej.

Autentyczność przedstawionych przez stronę powodową i pozwanego oraz zgromadzonych dokumentów nie była kwestionowana przez strony, jak również nie wywołała żadnych uzasadnionych wątpliwości Sądu co do ich prawdziwości. Zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowiły one dowód tego, że osoby, które je podpisały złożyły oświadczenie zawarte w ich treści. Fakt niekwestionowania przez strony treści kserokopii dokumentów znajdujących się w aktach sprawy pozwolił nadto na potraktowanie tychże kserokopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

Sąd pominął wnioskowane przez pozwanego dowody z wyciągów z rachunków bankowych prowadzonych dla przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda, gdyż przedstawione przez nią zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu oraz kopia umowy najmu jednoznacznie wskazywały na sumę dochodów, a pozwany nie podnosił, aby matka małoletniego powoda posiadała przychód z jakichkolwiek innych źródeł. Jednocześnie wobec niekwestionowanej dość dobrej sytuacji materialnej P. M., w niniejszej sprawie ustalenie wysokości należnych alimentów było wynikiem zbadania przede wszystkim sytuacji finansowej pozwanego oraz górnej granicy jego możliwości płatniczych względem starszego syna.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie, jednakże jedynie w części.

Podstawą roszczenia małoletnich powódek jest art. 138 k.r.o., zgodnie z którym zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego można żądać jedynie w razie zmiany stosunków. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokojenia potrzeb własnymi siłami. Przy ocenie, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 138 k.r.o. należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, a zwłaszcza możliwości zarobkowe i majątkowe stron oraz usprawiedliwione potrzeby uprawnionego. Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dzieci wynika z art. 133 § 1 k.r.o., w myśl którego rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zgodnie zaś z art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumieć należy potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiedni do jego wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego określają zarobki i dochody, jakie uzyskalby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i zdolności umysłowych, nie zaś rzeczywiste zarobki i dochody. Dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie. Oznacza to, że im wyższy standard życia rodziców tym na wyższym poziomie powinni oni zaspokajać potrzeby dzieci i gwarantować zaspokojenie nie tylko potrzeb podstawowych, ale i potrzeb na wyższym poziomie. Ponadto ustawodawca w § 2 art. 135 k.r.o. przewidział możliwość wykonania obowiązku alimentacyjnego w całości lub części względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie także poprzez osobiste starania o jego utrzymanie lub wychowanie. W tym wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego (por. teza IV i VII uchw. SN z 16.12.1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988r., nr 4, poz. 42 oraz orz. SN z 10.10.1969 r. III CRN 350/69, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że w okresie czasu od daty wydania wyroku Sądu Okręgowego w (...) z dnia 20.11.2012 r. w sprawie o sygn. akt XIV C 877/12, regulującej dotychczasową wysokość renty alimentacyjnej należnej od pozwanego na rzecz małoletniego powoda, upłynęło 8 lat. W tym czasie zmienił się wskaźnik inflacji, w konsekwencji wzrosły ceny popularnych produktów i usług, a także wzrosła płaca minimalna która w 2012 r. wynosił 1.112 zł netto, a obecnie wynosi około 1.920 zł netto. Oczywiście jest zatem, że w okresie minionych 8 lat zmienił się również zakres potrzeb małoletniego A. M. (1), który z dziecka w wieku wczesnoszkolnym stał się nastolatkiem, rozpoczynającym naukę w szkole ponadpodstawowej, a co za tym idzie, że wzrosły koszty jego utrzymania.

W tym miejscu wskazać należy, że ustalając wysokość obowiązku alimentacyjnego jaki powinien obciążać osobę zobowiązaną na rzecz uprawnionego, Sąd czyni to kierując się założeniem, że renta alimentacyjna ma na celu zaspokojenie potrzeb dziecka w takim zakresie w jakim zasługują one na miano usprawiedliwionych, a więc do poziomu który zapewni dziecku prawidłowy rozwój fizyczny, intelektualny, społecznych i emocjonalny, a nadto uwzględniając zasadę równej stopy życiowej rodziców i dziecka. W niniejszej sprawie Sąd nie podważa twierdzeń matki małoletniego co do tego, że faktycznie ponosi ona na rzecz swojego syna wydatki we wskazanych przez siebie kwotach, zapewniając mu leczenie stomatologiczne w ekskluzywnym gabinecie dentystycznym, kupując mu taką odzież i obuwie jaką sobie zażyczy, nie zwracając uwagi na ich ceny itp. Choć zaś co do zasady w ocenie Sądu większość wydatków na potrzeby dziecka, wskazana w zestawieniu kosztów utrzymania małoletniego (k. 127) została przedstawiona na poziomie odpowiadającym obecnym realiom gospodarczym oraz sytuacji materialnej matki małoletniego, a nadto znaczna ich część nie była kwestionowana przez stronę pozwaną, to jednak Sąd dokonał korekty niektórych z nich w oparciu o zasady doświadczenia życiowego oraz wiedzę o wysokości przeciętnych kosztów utrzymania dzieci w wieku małoletniego powoda posiadaną w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych oraz w oparciu o zgromadzony w toku tego postępowania materiał dowodowy, w tym zeznania matki małoletniego powoda, które pozwoliły na doprecyzowanie struktury niektórych wydatków.

I tak, Sąd przyjął udział małoletniego powoda w kosztach utrzymania lokalu mieszkalnego na poziomie kwoty 320 zł miesięcznie. W toku rozprawy z dnia 20.08.2020 r. P. M. przyznała bowiem, że wraz z synem zajmuje lokal o pow. 28 m², który posiada instalację C.O., a zakupywany opał w postaci drewna i węgla wykorzystywany jest w okresie zimowym do ogrzewania domu, a w okresie letnim jedynie do podgrzewania wody. W opinii Sądu na pokrycie związanych z tym wydatków, biorąc pod uwagę niewielki metraż mieszkania, wystarczy kwota około 4.800 zł rocznie, co daje 400 zł miesięcznie, czyli 200 zł na osobę. Nadto matka małoletniego zeznała, że rachunki za prąd wystawiane są za okresy 2-miesięczne, a zatem miesięczny koszt zużycia prądu wynosi około 120 zł, czyli 60 zł na osobę. Tym samym łącznie z kosztami zużycia wody i innymi opłatami udział każdego z domowników z w kosztach użytkowania mieszkania wynosi około 320 zł miesięcznie.

W swych zeznaniach matka małoletniego sprecyzowała także kwestię wydatków związanych z uczęszczaniem A. do szkoły, na które składają się opłaty za radę rodziców, ubezpieczenie i składki klasowe, uiszczane raz w roku oraz koszt biletu miesięcznego. P. M. oświadczyła także, że o ile na zakup wyprawki szkolnej wystarcza jej kwota 300 zł, którą otrzymuje z programu „Dobry Start” o tyle podręczniki do nauki szkolnej dla małoletniego A. będzie musiała nabyć na własny koszt, gdyż szkoły ponadpodstawowe nie zapewniają już swoim uczniom bezpłatnych książek. W opinii Sądu na pokrycie wszystkich tych wydatków wystarczająca winna być zaś kwota 100 zł miesięcznie.

Na niższym poziomie od deklarowanego Sąd przyjął także koszty związane z zapewnieniem małoletniemu rozrywki i wypoczynku wakacyjnego. Biorąc pod uwagę wiek chłopca, stopę życiową obojga jego rodziców oraz fakt, że w wolnym czasie uczęszcza on już na siłownię opłacaną przez pozwanego, Sąd uznał, że na zaspokojenie tych potrzeb małoletniego powoda na usprawiedliwionym poziomie wystarczająca winna być kwota 200 zł miesięcznie.

Sąd znacząco obniżył również wydatki na zakup dla małoletniego odzieży i obuwia oraz jego leczenie. Choć bowiem oczywiście jest, że małoletni A. nadal rośnie i wymaga okresowej wymiany odzieży i obuwia, to jednak w wieku 15 lat najbardziej intensywny okres wzrostu ma on już za sobą, przez co częściej konieczne jest raczej uzupełnianie jego

garderoby. Nawet zaś kupując odzież w markowych sklepach, można poczynić pewne oszczędności np. robiąc zakupy w czasie sezonu wyprzedazowego lub w czasie trwania promocji. Natomiast co do kosztów leczenia, to jak wynika z zeznań P. M. złożonych w toku rozprawy z dnia 20.08.2020 r., choć w bieżącym roku rzeczywiście aż trzykrotnie syn stron wymagał wizyty u lekarza stomatologa, to w minionym roku taka sytuacja zdarzyła się tylko raz. Nadto matka małoletniego przyznała, że tak wysokie koszty zabiegów dentystycznych wynikają po części z tego, że korzysta ona wraz z synem z ekskluzywnego gabinetu stomatologicznego. Dlatego też Sąd mając na uwadze wiek małoletniego, jego usprawiedliwione potrzeby oraz stopę życiową obojga jego rodziców uznał, że na pokrycie wszystkich tych kosztów utrzymania chłopca wystarczająca winna być kwota 500 zł miesięcznie.

Na poziomie wskazanym w zestawieniu sporządzonym przez P. M. Sąd przyjął ponoszenie wydatków na wyżywienie małoletniego, artykuły higieniczne oraz internet z telefonem komórkowym

Reasumując, w toku niniejszego postępowania Sąd ustalił, że na pokrycie kosztów utrzymania małoletniego A. M. (1) niezbędna jest kwota 1.800 zł miesięcznie, przy czym 1.700 zł wydatkowane jest przez matkę. W tym miejscu ponownie wskazać należy, że Sąd nie podważa twierdzeń matki małoletniego co do wysokości wydatków jakie faktycznie ponosi ona na rzecz syna każdego miesiąca, a jedynie stoi na stanowisku, że dla pełnego zaspokojenia potrzeb małoletniego na usprawiedliwionym poziomie, czyli na umożliwiającym dziecku pełny i prawidłowy rozwój, wystarczająca jest kwota 1.700 zł miesięcznie. Do kwoty tej doliczyć należy koszt uczęszczania przez małoletniego na siłownię w kwocie 100 zł miesięcznie, który pokrywany jest przez pozwanego, co daje łącznie 1.800 zł miesięcznie.

Na marginesie wskazać należy, że Sąd nie uwzględnił w kosztach utrzymania małoletniego powoda kieszonkowego. Jak bowiem ustalono w toku postępowania małoletni A. otrzymuje zróżnicowane kwoty pieniędzy zarówno od matki jak i od ojca oraz od członków jego rodziny, jednakże jak wynika z zeznań rodziców małoletniego oraz świadka A. M. (2), kwoty te są przekazywane mu nieregularnie i w różnych wysokościach. Niemożliwe jest zatem do ustalenia jaki jest rzeczywisty wymiar tych świadczeń w okresie miesięcznym. Skoro zaś małoletni otrzymuje pieniądze od obydwójga rodziców Sąd uznał, że przekazywane przez nich kwoty równoważą się nawzajem.

Jest bezsporne, że małoletni powód nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, a co za tym idzie obydwójga rodzice są zobowiązani do jego alimentowania zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o. Jak już wskazano wcześniej, obowiązek ten obciąża rodziców małoletniego w stopniu uzależnionym od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych rodziców (art. 135 § 1 k.r.o. oraz art. 129 § 2 k.r.o.

Obowiązek ten P. M. realizuje częściowo poprzez dokładanie osobistych starań o wychowanie syna (art. 135 § 2 kro), nadto jednak uczestniczy ona finansowo w pokrywaniu kosztów jego utrzymania, pracując w firmie (...) i osiągając wynagrodzenie w wysokości średnio około 3.600 zł netto miesięcznie oraz uzyskując dochód w wysokości 700 zł miesięcznie tytułem najmu lokalu stanowiącego jej własność. Nadto matka małoletniego pobiera na jego rzecz świadczenie wychowawcze „500+”. Zgodnie z zasadą równej stopy życiowej z tak osiągniętych dochodów winna ona pokrywać koszty własnego utrzymania oraz partycypować w utrzymaniu małoletniego powoda.

Jest oczywiste, że pozwany ojciec dziecka, będąc świadomy ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego względem małoletniego, powinien w pełni wykorzystać swoje możliwości zarobkowe i majątkowe oraz w sposób odpowiedni gospodarować posiadanymi środkami. Nadto zaznaczyć należy, iż obowiązek łżenia na zaspokojenie potrzeb dziecka jest obowiązkiem szczególnym, którego realizacja powinna wyprzedzać wszelkie inne zobowiązania (np.: kredyty i pożyczki na cele konsumpcyjne), co zostało potwierdzone w utrwalonej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego. Zgodnie z przyjętą linią orzeczniczą dzieci mają w każdej sytuacji prawo do równej stopy życiowej z rodzicami. Oznacza to, iż oboje rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne, w których sami żyją (por. uch. SN z 16.12.1987 - III CZP 81/86 - OSNC 1988, z. 4 poz. 42).

W toku postępowania Sąd ustalił, że pozwany K. M. (1) uzyskuje dochód z trzech źródeł tj. z tytułu umowy o pracę, z tytułu umowy zlecenia oraz z tytułu umowy najmu, przy czym wszystkie te umowy zawarte są pomiędzy pozwanym a spółkami z grupy (...) i powiązane są ze świadczeniem przez K. M. (1) pracy w charakterze pracownika ochrony. Dodatkowo pozwany okazjonalnie świadczy też pracę na podstawie umowy zlecenia z firmą (...) sp. z o.o. sp.k. Łączny

miesięczny przychody pozwanego ze wszystkich źródeł utrzymania wynosi zaś średnio około 6.500 zł netto – taką kwotę przychodów pozwany otrzymywał na konto bankowe w pierwszym półroczu bieżącego roku. Od kwoty tej odliczyć należy wydatki na eksploatację samochodu w kwocie 2.000 zł miesięcznie, w tym około 1.000 zł tytułem kosztów paliwa. Z umów najmu zawartych przez ojca małoletniego z grupą spółek (...) wynika bowiem, że w ramach realizacji tych umów przejeżdża on średnio w miesiącu około 2.500 km. Skoro zaś obecnie K. M. (1) użytkuje samochód marki O. (...) o pojemności 1,2 i spalaniu 11 litrów gazu LPG na 100 km, to łączny koszt zakupu paliwa na potrzeby realizacji zawartych przez niego umów najmu oraz dojazdu do pracy do P. przez średnio 15 dni w miesiącu, wynosi około 1.000 zł miesięcznie. Pozostała część tej kwoty stanowi zaś koszt wymiany opon, dokonywanej średnio co dwa lata, drobnych napraw, podatku, ubezpieczenia i przeglądów. Tym samym możliwości zarobkowe K. M. (1), w rozumieniu art. 135 § 1 kro kształtują się na poziomie kwoty co najmniej około 4.500 zł netto miesięcznie.

Aktualnie pozwany zamieszkuje ze swoją obecną żoną, ich wspólnym synem oraz synem jego żony z poprzedniego związku w mieszkaniu własnościowym na zakup którego zaciągnięty został kredyt hipoteczny z ratą w wysokości 730 zł miesięcznie. Łącznie koszty utrzymania tego lokalu wynoszą około 1.280 zł miesięcznie, czyli 320 zł na osobę. Pozostałe wydatki związane z utrzymaniem rodziny pozwanego oscylują w granicach kwoty 2.370 zł, w tym wyżywienie, zakup odzieży i obuwia, środków higieny i czystości, leków opłacenie abonamentu TV i Internet oraz telefonicznego, co w przeliczeniu na jednego członka gospodarstwa domowego daje kwotę około 590 zł miesięcznie. Nadto na rzecz małoletniego syna pozwanego oraz jego obecnej żony – K. M. (2) ponoszone są co miesiąc osobne wydatki na zakup pampersów oraz mleka w łącznej wysokości około 250 zł. Żona pozwanego – M. M. ponosi koszty dojazdu do pracy oraz eksploatacji samochodu w kwocie około 500 zł miesięcznie, zaś jej zarobki oscylują w granicach najniższego wynagrodzenia krajowego tj. 1.920 zł netto miesięcznie.

Reasumując, każdego miesiąca rodzina pozwanego dysponuje budżetem w wysokości około 6.500 zł miesięcznie. Dodatkowo otrzymują oni kwotę 500 zł tytułem świadczenia wychowawczego 500+. Natomiast ich całkowite miesięczne koszty utrzymania wynoszą w sumie około 4.500 zł miesięcznie. Do kwoty tej doliczyć należy wydatek pozwanego z tytułu uczęszczania przez niego oraz małoletniego A. na siłownię tj. około 200 zł miesięcznie. Nadto pozwany spłaca także ratę kredytu w wysokości około 550 zł miesięcznie zaciągniętego przez jego rodziców na spłatę zobowiązań kredytowych zaciągniętych przez rodziców małoletniego powoda w okresie ich małżeństwa. Nawet jednak po pokryciu tych dodatkowych wydatków, każdego miesiąca pozwany i jego rodzina nadal dysponują wolnymi środkami. Niemniej jednak wymaga podkreślenia, że zaliczenie raty tego kredytu do usprawiedliwionych wydatków na utrzymanie pozwanego jest tylko częściowo zasadne, gdyż kredyt został zaciągnięty w 2010 r., czyli już po faktycznym rozstaniu stron, a wraz z innymi członkami swojej rodziny pozwany prowadził działalność gospodarczą w gastronomii jeszcze przez kolejne dwa lata do 2012 r.

W dalszej kolejności Sąd wziął pod uwagę, że na mocy art. 27 krio K. M. (1) zobowiązany jest do przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny jaką założył ze swoją obecną małżonką, w tym do partycypowania w kosztach utrzymania ich wspólnego małoletniego syna. Obowiązku takiego nie ma on natomiast względem syna swojej żony z poprzedniego związku. Co prawa zgodnie z zasadami współżycia społecznego K. M. (1) winien wspomagać żonę w utrzymaniu jej syna, jednakże faktem jest, że nie łączy go z nim żadna więź prawna, nie są oni bowiem spokrewnieni, a pozwany nie przysposobił go. Normy społeczne nie wyprzedzają zaś norm prawnych, ani też moralnej powinności łożenia na rzecz własnego dziecka. Przyjęcie odwrotnego stanowiska prowadziło do sytuacji w której możliwość łożenia przez pozwanego na rzecz jego biologicznego syna alimentów, których celem jest zaspokojenie jego usprawiedliwionych potrzeb, byłaby ograniczona obowiązkiem utrzymywania niespokrewnionego z nim syna żony, a co za tym idzie skutkowałoby pokrzywdzeniem osoby uprawnionej do alimentacji.

Mając zaś na uwadze powyższe Sąd uznał, że całkowite usprawiedliwione wydatki K. M. (1) oscylują w granicach kwoty 2.800 zł miesięcznie, w tym wydatki na zaspokojenie jego osobistych potrzeb, opłacenie kart członkowskiej na siłowni dla siebie i małoletniego A., rata kredytu rodziców pozwanego, udziału pozwanego w kosztach utrzymania małoletniego K. M. (2) oraz kwota jaką w myśl art. 27 krio pozwany zobowiązany jest świadczyć na rzecz swojej obecnej małżonki celem zapewnienia jej równej stopy życiowej, zaś jego możliwości zarobkowe ocenione zostały w toku niniejszego postępowania na kwotę 4.500 zł netto miesięcznie Sąd uznał, że jest on w stanie łożyć na rzecz małoletniego

A. M. (1) podwyższoną rentę alimentacyjną równą 50 % całkowitych kosztów utrzymania małoletniego, pomniejszoną o kwotę 100 zł jaką pozwany łoży na opłacenie członkostwa małoletniego w siłowni i ostatecznie zasądził od pozwanego podwyższone alimenty w kwocie po 800 zł miesięcznie. W ocenie Sądu wiek małoletniego powoda sprawia, że nie potrzebuje on już znacznego zaangażowania rodziców w opiekę, a jedynie w proces wychowawczy i zapewnienie warunków do rozwoju. W rezultacie, brak podstaw do przyjęcia, że którekolwiek z rodziców w zdecydowanie wyższym stopniu wypełnia swoje obowiązki rodzicielskie poprzez osobiste starania. Jednocześnie postępowanie dowodowe w żadnym razie nie wykazało, aby pozwany spędzał z synem połowę dni w miesiącu, a z zeznań samego pozwanego wynika, że spotkania z synem nie przekraczają zwykle dwóch godzin. Tym samym nie wystąpiły podstawy do przyjęcia, że częste kontakty ojca z synem prowadzą do możliwości zaoszczędzenia przez matkę części wydatków na utrzymanie małoletniego powoda.

W opinii Sądu po uiszczeniu przez pozwanego alimentów w tej wysokości, będzie on nadal dysponował wystarczającą kwotą dochodu na pokrycie zgodnie z zasadą równej stopy życiowej, podstawowych kosztów swojego utrzymania, wspierania M. M. i partycypowania w kosztach utrzymania ich wspólnego małoletniego syna K. M. (2). Podkreślenia bowiem raz jeszcze wymaga, że postępowanie dowodowe doprowadziło do ustalenia, że pozwany osiąga realnie wyższe dochody niż deklarował w odpowiedzi na pozew i nawet biorąc pod uwagę wszystkie obciążenia finansowe, łożenie alimentów podwyższonych o zaledwie 300 zł po upływie 8 lat od ich zasądzenia, jest w zasięgu jego możliwości zarobkowych.

W związku z powyższym należało orzec jak w pkt 1 wyroku, oddalając powództwo w pozostałym zakresie (pkt. 2 wyroku).

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. wyrokowi w pkt 1, zasądzającym alimenty, nadano z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. i art. 102 k.p.c., § 2 pkt 4 w zw. z § 4 ust. 1 pkt 9 i ust. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804 ze zm.). W myśl art. 100 k.p.c. w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. W niniejszej sprawie w wyniku zapadłego rozstrzygnięcia każda ze stron postępowania wygrała i przegrała sprawę w podobnym stopniu. W związku z tym Sąd uznał, że brak jest podstaw do zasądzenia kosztów postępowania od jednej ze stron na rzecz drugiej.

Strona powodowa została zwolniona od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych na podstawie na mocy art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.). Sąd, mając natomiast na uwadze sytuację materialną pozwanego, a w szczególności ciężący na nim obowiązek alimentacyjny oraz obowiązek wynikający z art. 27 krio, na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania go kosztami sądowymi.

sędzia Katarzyna Szymczewska